

10.03.1999 Tarihli ve 99/12574 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile
1.4.1999 tarih ve 23653 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir

**Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile
Komşu Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve
Federasyonları Hakkında Tüzük**

**BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler**

Amaç ve kapsam

Madde 1- Bu Tüzük, fikir ve sanat eseri sahipleri ile komşu hak sahipleri meslek birliklerinin ve federasyonlarının kurulmalarını, görevlerini, gelirlerini, denetlenmelerini, üye olma, üyelikten çıkma ve çıkarılma koşullarını, eser sahipleri ile komşu hak sahiplerinin tazminat ve telif ücretlerinin dağıtım usullerini, birlik ve federasyonların çalışmalarına ilişkin diğer hususları düzenler.

Tanımlar

Madde 2- Bu Tüzükte geçen :

a) Bakanlık	: Kültür Bakanlığı
b) Federasyon	: Kanun ve Tüzük hükümlerine göre kurulan fikir ve sanat eseri sahipleri ile komşu hak sahipleri birlikleri üst kuruluşları.
c) Meslek Birlikleri (Birlik) komşu	: Fikir ve sanat eseri sahipleri ile hak sahiplerinin ortak çıkarlarını, korumak, alınacak tazminat ve telif ücretlerinin tahsili ile hak sahiplerine dağıtımını yapmak üzere, Kanun ve Tüzük hükümlerine göre kurulan birlikler.
d) Kanun ve	: 5.12.1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir Sanat Eserleri Kanunu.
e) Tüzük Komşu	: Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Hak Sahipleri meslek Birlikleri ve

- f) Eser Sahibi
getiren. Federasyonları Hakkındaki bu Tüzük.
: Fikir ve sanat eserlerini meydana
- g) Komşu hak sahibi
: Eser sahibinin haklarına, Kanunun 80
inci maddesinde tanımlanan komşu
hakları olanlar.
anlamında kullanılmıştır.

Tüzelkişilik

Madde 3- Birlikler ve federasyonlar, Bakanlıkça hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tip statülere uygun biçimde düzenlenmiş tüzüklerinin eklendiği kuruluş bildirisinin Bakanlığa verilmesiyle tüzelkişilik kazanırlar.

Üyelerin temsili ve hakların takibi

Madde 4- Birlikler; kamu kurum ve kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri ile ilişkilerinde, birliğe kayıtlı eser sahibi ve komşu hak sahibinin haklarının takibinde, üyelerin devrettikleri haklar çerçevesinde yetkilidir.

Eser sahipleri ve komşu hak sahipleri, birliğe devretmedikleri haklarını bireysel olarak da takip edebilirler.

Türk uyruklu eser sahipleri ile komşu hak sahiplerinin mali hakları, ülke içinde Tüzük gereğince kurulan birlikler dışında, başka birlik, dernek vs. kuruluşlar tarafından takip edilemez.

Eserlerin izlenmesi

Madde 5- Birlikler, üyelerine ait fikir ve sanat eserleri nüshalarının kullanılmasını izlemek ve izinsiz kullananlar için gerekli girişimlerde bulunmakla yükümlüdürler.

Uluslararası kuruluşlarla ilişkiler

Madde 6- Birlikler ve federasyonların uluslararası meslek birliklerine üye olmaları, İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarının uygun görüşü alındıktan sonra Bakanlıkça izin verilmesine bağlıdır.

Birlikler ve federasyonlar; yurt dışındaki aynı amaçlı kamu kurum ve kuruluşlarıyla gerçek ve özel hukuk tüzel kişisi ve kurumlarıyla işbirliği yapabilirler. Bu işbirliği sonucunda yapacakları protokolleri Bakanlığa bildirirler.

İKİNCİ KISIM

Meslek Birliklerinin Kurulması

Birinci Bölüm

Meslek Birliklerinin Alanları ve Kurulmaları

Birliklerin amaç ve alanları

Madde 7- Birlikler, eser sahipleri ile komşu hak sahiplerinin ortak çıkarlarını koruma, haklarının, izlenmesini, alınacak tazminat ve telif ücretlerinin tahsili ile hak sahiplerine dağıtımını sağlamak amacıyla kurulurlar.

Birlik alanları aşağıda gösterilmiştir:

- I- Fikir ve sanat eserleri sahipleri:
  - a) İlim ve edebiyat eserleri sahipleri.
  - b) Musiki eserleri sahipleri.
  - c) Güzel sanat eserleri sahipleri.
  - d) Sinema eserleri sahipleri.
  - e) İşlenme eserleri sahipleri.
- II- Komşu hak sahipleri:
  - a) İcracı sanatçılar.
  - b) Ses taşıyıcısı yapımcıları.
  - c) Radyo-televizyon kuruluşları.

Yukarıda gösterilen eser sahipleri ve komşu hak sahiplerine ilişkin her alt başlık birer alandır. Aynı alanda birden fazla birlik kurulabilir.

Birliklerin kurulması

Madde 8- Bu Tüzük hükümlerine göre yönetim, denetim, teknik-bilim ve haysiyet kuralları asıl üye sayısının en az iki katı kadar, üye olma niteliklerini taşıyan kişiler birlik kurmak üzere Bakanlığa başvururlar.

Bu başvuruda, birliğin adı, merkezi, adresi, kurucularının ad ve soyadlarıyla doğum yerleri, doğum tarihleri, meslek veya sanatları, uyrukları, ikametgahları belirtilir. Başvuruya ayrıca kurucuların nüfus cüzdanı örnekleri, birliğe asıl üye olabilme niteliklerini taşıdıklarını gösteren imzalı beyanları ile kurucularca imzalanmış birlik Tüzüğü'nün beş örneği eklenir. Başvuruda geçici yönetim kurulu üyelerinin adı, soyadı ve ikametgahları ile yapılacak yazışma ve tebligat almaya yetkili kişilerin adı soyadı ve adresleri de belirtilir.

Bakanlıkça, kuruluş bildirisi ve eklerinde, birlik tüzüğü ve kurucuların hukuku durumlarında mevzuata aykırılık veya noksanlık saptandığı takdirde, bunların tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içerisinde gönderilmesi yazı ile

istenir. Bu süre içinde noksanlıkları giderilemeyen birliklerin feshi için Bakanlıkça genel hükümlere göre dava açılır.

Birliğin ilk genel kurul toplantısı

Madde 9- Geçici yönetim kurulu birlik organlarının oluşmasına kadar birliğin işlerini yürütür ve birliği temsil eder. Ayrıci üyelik niteliklerine ilişkin ölçütleri belirler.

Birlikler, Bakanlığa başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde ilk genel kurul toplantılarını yapmak ve organlarını oluşturmak zorundadırlar. Bu zorunluluğa uyulmaması halinde, birliğin feshi için Bakanlıkça genel hükümlere göre dava açılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Birlik Üyeliği

Üye olma hakkı ve yükümlülükleri

Madde 10- Tüzükte öngörülen nitelikleri taşıyan herkes birliğe üye olabilir. Üyeler, Tüzüğün 13 üncü ve 14 üncü maddelerinde öngörülen kısıtlamalar dışında eşit haklara sahiptirler. Hiç kimse bir birliğe üye olmaya veya birlikte üye kalmaya zorlanamaz. Tüzel kişilerin üye olabilmeleri Türk yasalarına göre kurulmuş olmaları koşuluna bağlıdır. Aynı alandaki her eser türü için bir tek meslek birliğine üye olunur. Eser sahipleri, icracı sanatçılar, ses taşıyıcısı yapımcıları ve radyo-televizyon kuruluşları yarattıkları, icra ettikleri veya yapımcılığını üstlendikleri eser çeşitleri bakımından farklı birliklere üye olabilirler.

Üyeler, genel kurulca belirtilen giriş ödentisini ve yıllık ödentiği ödemekle yükümlüdürler.

Üyelik türleri

Madde 11- Birlikte, asıl üyeler yanında yararlanan üyeler ve aday üyeler de bulunabilir.

Asıl üye

Madde 12- Birliğe asıl üye olabilmek için aşağıdaki nitelikleri taşımak gerekir:

- a) Türk vatandaşı olmak, tüzelkişiler için Türk yasalarına göre kurulmuş olmak.
- b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak.
- c) Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda öngörülen anlamda eser sahibi veya komşu hak sahibi olmak.

- d) Birliklerin koyacağı ölçütlere uygun olmak.
- e) Yapımcı ve yayın kuruluşu olarak en az altı aydan beri ticaret siciline kayıtlı olmak ve en az altı ay öncesinden beri de fiilen üretimde bulunmak.

Yararlanan üye

Madde 13- Yararlanan üyeler aşağıda gösterilmiştir:

- a) Eseri meydana getirmeyen ancak, miras ya da devren iktisap yoluyla veya doğrudan eserin mali haklarını kullanma yetkisine sahip olan kişiler.
- b) Medeni haklarını kullanma ehliyetine sahip olmayanlar adına velileri ya da vasileri.
- c) Yasal oturma ve çalışma izni bulunan yabancı uyruklulardan Tüzükte öngörülen nitelikleri taşıyan eser sahipleri ve komşu hak sahipleri.

Yararlanan üyeler birlik organlarında görev alamazlar. Ancak (b) ve (c) bentlerinde sayılanlar, oy kullanmama koşuluyla genel kurula katılabilirler.

Aday üyeler

Madde 14- 12 inci maddenin (e) bendinde sayılanlar, aynı bentte belirtilen altı ay süreyle aday üye olabilirler. Bu süre içinde genel kurulda oy kullanamaz ve yönetim organlarında görev alamazlar, yönetim kurulu kararı ile altı aydan sonra asıl üyeliğe geçebilirler.

Üyelik başvurusu ve kabul

Madde 15- Üye olmak isteyen gerçek ve tüzelkişiler, üye olmak istedikleri birliğe yazılı olarak başvururlar. Kanunda, Tüzükte ve başvuru birliğin Tüzüğünde öngörülen nitelik ve ölçütleri taşıyanlar üyeliğe kabul edilirler. Başvurular yönetim kurulunca karara bağlanır ve başvuru tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgililere yazı ile duyurulur.

Üyeliğe kabul edilenler, asil yararlanan ve aday üyeler için ayrı ayrı tutulan defterlere sıra numarası ile yazılırlar.

Üyelik uyuşmazlığı

Madde 16- Başvuranın hangi birliğe üye olabileceği konusunda birlikler arasında çıkacak uyuşmazlıklar, o alanda kurulmuş olan federasyonca karara bağlanır. Bu alanda federasyon kurulmamışsa uyuşmazlık Bakanlık kararı ile çözümlenir. Birliklerle üyeleri arasındaki üyelikle ilgili uyuşmazlıklar birlik genel kurulunda çözümlenir.

Üyeliğin sona ermesi ve ilişkilerin tasfiyesi

Madde 17- Üyelik, ölüm, tüzelkişiliğin sona ermesi, üyelikten çekilme veya üyelikten çıkarılma ile sona erer. Bu durumda, üyelik kaydı yönetim kurulu kararıyla açıklaması da yapılarak defterden silinir.

Üyeliği sona erenler ile birliğin karşılıklı yükümlülükleri, yetki belgelerinin sonuncusunun süresinin bitiminden itibaren bir yıl süre ile devam eder.

Üyelikten çekilme

Madde 18- Üyeler, yazılı başvuru ile birlikte üyeliğinden çekilme isteğinde bulunabilirler. Üyelik, bu başvuruyla sona erer.

Üyelikten çıkarma ve itiraz

Madde 19- Asıl, yararlanan ve aday üyeler aşağıdaki hallerde yönetim kurulunun önerisi ve haysiyet kurulu kararıyla üyelikten çıkarılırlar:

- a) Kasıtlı eylem ve davranışlarıyla birliğin çalışmasını, amaçlarını gerçekleştirmesine engel olmak.
  - b) Yazılı uyarıya rağmen bir yıl süresince üyelik ödentisini vermemek.
  - c) Yetki belgesine aykırı davranışlarını, yazılı uyarıya rağmen sürdürmek.
  - d) Asıl üyeler yönünden özür bildirmeksizin arka arkaya üç genel kurul toplantısına katılmamak.
- Çıkarılma kararı noter aracılığıyla yedi gün içinde ilgiliye bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birlik Organları

Birlik organları

Madde 20- Birliklerin zorunlu organı şunlardır:

- a) Genel kurul,
- b) Yönetim kurulu,
- c) Denetleme kurulu,
- d) Teknik-bilim kurulu,
- e) Haysiyet kurulu.

Birlikler, tüzüklerinde gösterilmek kaydıyla ihtiyari organlar da oluşturabilirler.

Genel kurul

Madde 21- Genel kurul birliklerin asıl üyelerinden oluşur.

Genel kurulun görev ve yetkileri

Madde 22- Genel kurulun görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Yönetim kurulu, denetleme kurulu, teknik-bilim kurulu ve haysiyet kurulunun asıl ve yedek üyelerini seçmek.
- b) Federasyona katılma kararı almak ve federasyon genel kuruluna katılacak temsilcileri seçmek.
- c) Üyelik türüne ilişkin uyuşmazlıkları karara bağlamak.
- d) Bütçe tasarısını görüşmek ve karara bağlamak.
- e) Kurullarca öngörülen raporları incelemek ve karara bağlamak.
- f) Yönetim kurulunun hesaplarını incelemek ve ibraz etmek.
- g) Merkez müdürlüğü ile şube açılmasına veya kapatılmasına karar vermek.
- h) Taşınmaz mal alınması ve satılması, bunlar üzerinde aynı haklar tesis edilmesi için yönetim kuruluna yetki vermek.
- i) Birlik tüzüğündeki değişiklik önerileri ile yönerge önerilerini karara bağlamak.
- j) Giriş ödentileri ve yıllık ödentilerin miktarlarını belirlemek.
- k) Birliğin aynı amaçlı uluslararası kuruluşlara katılmaları veya bunlarla işbirliği yapmaları konularında karar vermek.
- l) Yönetim kurulunun genel kurulda incelenmesini önerdiği hususları görüşmek ve karara bağlamak.
- m) Üyelik niteliklerine ilişkin ölçütleri belirlemek.
- n) Fikir ve sanat eserlerinin izinsiz kullanımı ile ilgili tedbirleri saptamak.
- o) Mevzuat ve birlik tüzüğü ile verilmiş diğer görevleri yapmak.

Genel kurulun toplanması

Madde 23- Genel kurulun olağan toplantısı iki yılda bir, en geç mart ayının sonuna kadar birlik tüzüğü ile belirlenmiş genel merkezin bulunduğu il merkezinde yapılır.

Genel kurulun toplantı çağrısı yönetim kurulunca yapılır. Genel kurul, yönetim kurulu veya denetleme kurulunun gerekli görmesi ya da birlik asıl üyelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü olarak toplanır.

Denetleme kurulu veya birlik asıl üyelerinin beşte birinin yazılı isteğine rağmen yönetim kurulu istek yazısının kendisine ulaştığı günden itibaren otuz gün içinde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırılmazsa, denetleme kurulunun veya toplantı isteğinde bulunan üyelerin başvurusu üzerine

Bakanlık, yönetim kurulu üye sayısı kadar asıl üyeyi genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak görevlendirir.

Genel kurulun toplantıya çağırılması

Madde 24- Genel kurul toplantısı, genel kurul üyelerine; toplantının, çoğunluk sağlanamadığı takdirde yapılacak ikinci toplantının yerini, gününü, saatini, gündemini ve toplantıya katılacak üyelerin adlarını belirten liste bir yazı ile duyurulur. Çağrı yazısının toplantı gününden en az 30 gün önce taahhütlü olarak postalanması veya üyelere imza karşılığında elden verilmesi gerekir.

Toplantı yeri, günü, saati ve gündemi toplantı gününden en az onbeş gün önce Valiliğe ve Bakanlığa yazı ile bildirilir. Bu yazıya, toplantıya katılacak üyelerin listesi de eklenir. Bakanlık toplantıda bir hükümet komiseri bulundurulur.

Toplantı yeter sayısı ve yapılış usulü

Madde 25- Genel kurul üye tam sayısının yarısından bir fazlasıyla toplanır. İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa ikinci toplantıda çoğunluk aranmaz. Ancak, ikinci toplantının yapılabilmesi için, katılan üye sayısının, yönetim, denetleme ve haysiyet kurulları asıl üye sayılarının toplamının iki katından az olmaması gerekir.

Kararlar mevcudun çoğunluğu ile alınır.

Genel kurul üyeleri bir başka üyeye verdikleri noterden onaylı vekaletname ile oy kullanabilirler. Her üye ancak bir üyenin vekaletini alabilir. Yönetim ve denetleme kurulu üyeleri genel kurulda vekaletname ile temsil edilemez, yönetim ve denetleme kurulu üyeleri de başka bir üyeyi vekaleten temsil edemezler.

Üyeler toplantıya, yönetim kurulunca düzenlenen genel kurul listesindeki adlarının karşılığını imzalayarak girerler. Toplantı, yeter sayısının sağlandığı bir tutanakla belirlendikten sonra, yönetim kurulu başkanı veya görevlendireceği bir yönetim kurulu üyesi tarafından açılır.

Hükümet komiserinin gelmemiş olması toplantının ertelenmesini gerektirmez. Açılıştan sonra toplantıyı yönetmek için bir başkan, gerekirse yeteri kadar başkan yardımcısı ve en az iki yazman seçilir. Toplantı, genel kurul başkanı veya başkanın görevlendirdiği yardımcısı tarafından yönetilir. Toplantı tutanakları yazmanlarca düzenlenir. Toplantıyı yöneten başkan ve başkan yardımcısı ve yazmanlarca imzalanır ve yönetim kuruluna verilir. Genel kurul toplantısında yalnız gündemde yer alan konular görüşülür. Ancak, toplantıda hazır bulunan üyelerin en az onda birinin önerisi ve genel kurul kararıyla gündeme madde eklenebilir.

Yönetim kurulu

Madde 26- Yönetim kurulu genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az beş üyeden oluşur. Ayrıca üye sayısınınca yedek üye seçilir.

Yönetim kurulu, seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeler arasında bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

Kurul, başkanın, yokluğunda yardımcısının çağrısıyla ayda en az bir kez toplanır.

Yönetim kurulu toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 27- Yönetim kurulu, en az üç üyeyle toplanır: Kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyelerin yönetim kurulu üyeliği düşer.

Yönetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 28- Yönetim kurulunun görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Fikir ve sanat eserleri sahiplerinin ve komşu hak sahiplerinin ortak çıkarlarını korumak, haklarının takibi için gerekli çalışmaları yapmak ve üyelerin haklarına tecavüz durumunda ilgili mercilere başvuruda bulunmak.
- b) Genel sekreter ile merkez ve şubelerde çalışacak personeli görevlendirmek, görevlerine son vermek, bunların özlük, ücret, sosyal hakları ve çalışma vs. hususlarına ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- c) Stopaj dağıtım planı hazırlayarak Bakanlığın onayına sunmak.
- d) Bütçeyi hazırlamak ve genel kurula sunmak.
- e) Birlik tüzüğündeki değişiklik önerileri hazırlamak ve genel kurula sunmak.
- f) Birlikçe tahsil olunacak tazminat ve telif ücretlerinden kesilecek birlik payına ve kullanım tarzlarına ilişkin tarifeleri yapmak.
- g) Birden çok kimsenin beraber vücuda getirdikleri kısımlara ayrılması mümkün bir eserin hak sahiplerinin kendi aralarında anlaşma olmaması halinde telif ücretinin dağıtımına ilişkin paylaşım önergesini düzenlemek.
- h) Asıl üyelik, yararlanan üyelik ve aday üyelik başvurularını karara bağlamak,
- i) Merkezin ve şubelerin çalışma ve işleyişi ile hak izlemeye ilişkin her türlü önergeyi hazırlamak ve genel kurula sunmak.

- j) Birliğin izleyeceği haklar için gerekli olan sözleşme tipleriyle, eser sahiplerine yardımcı olmak üzere onların ilgililerle yapacakları sözleşme tiplerini hazırlamak.
- k) Genel kurul kararlarının ve denetleme kurulu raporlarının birer örneğinin kurula verilmesini izleyen üç gün içinde Bakanlığa göndermek.
- l) Kuruluş amaçlarıyla ilgili konularda Bakanlıkla işbirliği yapmak, birliklerince gerçekleştirilecek etkinlikleri Bakanlığa bildirmek.
- m) Mevzuat ve birlik tüzüğüyle verilen diğer işleri yapmak.

Birliğin temsili

Madde 29- Birlikler yönetim kurulu başkanı tarafından temsil edilir.

Temsil yetkisi, gerektiğinde yönetim kurulu kararıyla üyelere bir veya birkaçına devredilebilir.

Hakların izlenmesinde, birliğin kamu kurum ve kuruluşlarıyla ve üçüncü kişilerle ilişkilerinde genel sekretere ve şubelerin en yüksek görevlisine, yönetim kurulu kararıyla imza yetkisi verilebilir.

Denetleme kurulu

Madde 30- Denetleme kurulu, genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Denetleme kurulu seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeler içinden bir başkan seçer.

Denetleme kurulunun görevleri

Madde 31- Denetleme kurulu, yönetim kurulunun hesap ve işlemlerini, birlik tüzüğünde belirtilen esas ve usullere göre altı ayı geçmeyen aralıklarla denetler. Sonuçlarını düzenleyeceği raporlarla yönetim kuruluna, iki yıllık raporlarla da genel kurula sunar. Denetleme kurulu, raporlarının bir örneğini de Bakanlığa gönderir.

Teknik-bilim kurulu

Madde 32- Teknik-bilim kurulu genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Teknik-bilim kurulu, seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeleri arasından bir başkan seçer.

Teknik ve bilim kurulunun görevleri

Madde 33- Teknik ve bilim kurulu, meslek birliğinin uzmanlık alanına giren inceleme ve araştırmalar yapmak, ilgili kurullara önerilerde bulunmak,

yönetim kurulunca incelenmesi istenilen konularda raporlar düzenlemek, bunların bir örneğini yönetim kuruluna, bir örneğini de denetleme kuruluna vermek ve birlik tüzüğünde belirtilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Kurul başkanınca veya kurulca gerekli görülürse konuyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri veya kişiler bilgi ve görüşleri alınmak üzere kurul toplantılarına çağırılabilir.

Haysiyet kurulu

Madde 34- Haysiyet kurulu genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Kurul seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeler arasından bir başkan seçer.

Haysiyet kurulunun görevleri

Madde 35- Haysiyet kurulu disiplin yönergesini uygulamakla görevlidir. Disiplin yönergesi haysiyet kurulunca hazırlanır, yönetim kurulunca incelenir ve genel kurulca kabul edilir.

Bu tüzükte öngörülen hallerde üyelikten çıkarma cezası ile disiplin yönergesinde öngörülen diğer disiplin cezaları haysiyet kurulunca verilir.

Birlik haysiyet kurullarının kararlarına karşı yedi gün içinde federasyon haysiyet kurullarına itiraz edebilir.

İtiraz olunmayan haysiyet kurulu kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

Birlik organlarına seçilenlerin bildirilmesi

Madde 36- Birliğin organlarına seçilen asıl ve yedek üyelerin ad ve soyadları, baba adları, doğum yerleri, doğum tarihleri, meslek ve ikametgahları, seçimleri izleyen yedi gün içinde yönetim kurulu başkanınca Bakanlığa ve Valiliğe, Valilikçe de İçişleri Bakanlığına yazı ile bildirilir.

Şubeler ve merkez müdürlüğü

Madde 37- Birlikler ihtiyaç doğrultusunda yönetim kurulunun önerisi ve genel kurulun kararıyla şube açabilir. Şubeler kendi bölgelerindeki üyelerle birlikte merkezi arasındaki bağlantıyı sağlarlar.

Şubelerde çalıştırılacak personel birlik personeli statüsündedir.

Birlikler, ayrıca genel sekretere bağlı bir merkez müdürlüğü kurabilirler. Merkez müdürlüğü, yönetim kurulunun önerisi ve genel kurulun kararı ile kurulur. Burada çalıştırılacak personelin sayısı ve ücretleri genel kurul kararıyla belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Hesap dönemi

Madde 38- Birliklerin hesap dönemi, Ocak ayının birinci gününden başlamak üzere bir takvim yılıdır.

Birliklerin gelirleri

Madde 39- Birlik gelirleri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Üyelerden alınacak giriş ödentileri ve yıllık ödentiler,
- b) Birlikçe tahsil olunacak tazminat ve telif ücretlerinden kesilecek birlik payları,
- c) Yayın gelirleri,
- d) Hak sahiplerine dağıtılmak üzere Kanunun 44 üncü maddesi uyarınca stopajdan elde edilen gelir,
- e) Bağışlardan ve ölüme bağlı tasarruflardan elde edilen gelirler,
- f) Faiz, Hazine bonusu ve Devlet tahvili gelirleri
- g) Diğer gelirler.

Yetki belgesi

Madde 40- Üyelerin yetki belgesinde belirttiği eseri ve ona ilişkin mali haklarının takibi, telif ücretlerinin tahsili, bu ücretlerin dağıtımını birlik tarafından yapılır.

Bunun için üyeler, Kanunun 20 nci maddesi uyarınca Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenen genel esaslara uygun bir yetki belgesini birliğe verirler. Bu yetki belgesinde üyelerin mali haklarının adli makamlar ve icra müdürlüklerinde takibi ve hukuki gereklerin yerine getirilmesine ilişkin açık yetki verilir.

Dağıtım

Madde 41- Birlikçe tahsil edilen telif ücretleri, birlik payı düşüldükten sonra yılda dört kez, tazminat bedelleri ise, tahsili için yapılan giderlerle birlik payı düşüldükten sonra tahsilini izleyen onbeş gün içinde hak sahiplerine ödenir.

Kanunun 44 üncü maddesine göre stopajdan elde edilecek gelir, Bakanlıkça hazırlanan dağıtım planları gereğince yıl sonunda birliklere pay

edilir. Bakanlık stopaj gelirlerini, fiziki taşıyıcı ortam hangi tür eseri taşıyorsa o eserle ve ona komşu alanlarda faaliyet gösteren ilgili birliklere, taşıyıcı ortam birden fazla eser türünü taşıyorsa, ilgili birliklere dağıtır.

Aynı eser türünde faaliyet gösteren birliklerin yıllık bilançolarında yer alan birlikçe tahsil olunan tazminatlar ve eserlerin özel kopyalama sayısı stopaj dağıtımında kriter olarak kabul edilir.

Birlikler bu parayı Bakanlığın onaylayacağı dağıtım planlarına göre hak sahiplerine dağıtırlar.

Kurul üyelerine ve görevlilere yapılacak ödemeler

Madde 42- Yönetim, denetleme, teknik-bilim ve haysiyet kurullarına katılan üyelere, her toplantı günü için, toplantıların sonunda düzenlenecek tutanak esas alınarak huzur hakkı, merkez dışından gelen üyelere ayrıca yolluk ve gündelik verilir.

Huzur hakkı, yolluk ve gündeliklerin miktarı genel kurul kararıyla belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Birlik Tüzelkişiliğinin Sona Ermesi

Genel kurul kararıyla fesih

Madde 43- Birlik genel kurulu, katılan üye sayısının üçte ikisinin oyu ile birliğin feshine karar verebilir. Fesih kararı, genel kurul divan başkanı tarafından beş gün içinde valiliğe, Kültür ve İşleri Bakanlıklarına bildirilir.

Mahkeme kararıyla fesih

Madde 44- Birliklerce:

- a) Bakanlığın 8 inci madde gereğince yapılan yazılı istemine rağmen kuruluş bildirisi ve eklerindeki Kanuna aykırılık ve noksanlıklar otuz gün içinde giderilmezse.
- b) 9 uncu madde gereğince Bakanlığa başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde ilk genel kurul toplantıları yapıp organlar oluşturulmazsa.

Bakanlıkça, birliğin feshi için birlik merkezinin bulunduğu yer mahkemesinde genel hükümlere göre dava açılır.

Kendiliğinden dağılmış sayılma

Madde 45- Acze düşen veya Tüzüğün 25 inci maddesinde öngörülen yeter sayının sağlanamaması nedeniyle üst üste iki olağan genel kurul toplantısını yapmayan birlikler, kendiliğinden dağılmış sayılırlar. Durum, valilikçe Kültür ve İçişleri Bakanlıklarına bildirilir.

Tasfiye

Madde 46- Tüzelkişiliği sona eren birliğin mal varlığı derneklerin tasfiyesindeki usullere göre tasfiye olunur. Tüzüğünde aksine hüküm yoksa veya genel kurulca aksine karar verilmemişse, kalan mallar, amacı birliğin amacına uygun kamu kurumuna verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Defter ve kayıtlar

Madde 47- Birlikler, aşağıda gösterilen defterleri tutmak zorundadırlar.

- a) Asıl üye defteri.
- b) Yararlanan üye defteri.
- c) Aday üye defteri.
- d) Yönetim kurulu karar defteri.
- e) Gelen ve giden evrak defterleri.
- f) Gelir ve gider defteri.
- g) Bütçe, kesin hesap ve bilanço defteri.
- h) Demirbaş defteri.

Birlik çalışma ve hizmetlerinin gerektirdiği başka defter ve kayıtların tutulmasına yönetim kurulunca karar verilebilir.

Defterlerin sıra numarası taşınması ve noterce onaylanması zorunludur.

Eserlerin bir örneğinin birliğe verilmesi

Madde 48- Birliğe üye olan her eser veya hak sahibi, çoğaltılmış eserlerinin bir örneğini, çoğaltılmayanların maket, resim veya fotoğraflarını ya da diğer fiziki ortamlara yüklenmiş biçimlerini, birlikçe hazırlanan bildirimle ilgili olarak tesisi edilecek arşiv için birliğe vermek zorundadır.

Birlikler oluşturacakları arşiv için kendi alanlarında faaliyet gösteren kamu tüzelkişileri ve özel hukuk tüzelkişileri ile işbirliği yapabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM **Meslek Birlikleri Federasyonları** **BİRİNCİ BÖLÜM** **Federasyonların Kurulması**

Federasyonların kurulması

Madde 49- Aynı alanda faaliyet gösteren en az üç meslek birliği tarafından, Bakanlıkça hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan tip statüye uygun olarak meslek birlikleri federasyonları kurulabilir.

Aynı alanda birden fazla federasyon kurulamaz.

Kuruluş başvurusu

Madde 50- Federasyonların kurulmasıyla ilgili başvuru, genel kurulları kararıyla katılan birliklerin yönetim kurulu başkanlarınca yapılır.

Kuruluş başvurusu; federasyonun adı, merkezi, adresi, kurucu birliklerin adları belirtilmek, yönetim kurulu başkanlarınca imzalanmak, yönetim kurulu başkanı olduklarını belirten ve birliklerce düzenlenmiş olan belgeler ile federasyon tüzüğünden beş tanesi eklenmek suretiyle Bakanlığa yapılır.

Bakanlıkça, kuruluş bildirisi ve eklerinde, tüzük ve kurucuların hukuki durumlarında mevzuata aykırılık veya noksanlık saptandığı takdirde, bunların tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde giderilmesi yazı ile istenir. Bu süre içinde noksanlıkları giderilmeyen federasyonun feshi için Bakanlıkça genel hükümlere göre dava açılır.

Üye olma hakkı ve serbestisi

Madde 51- Bu Tüzük hükümlerine göre kurulan birlikler aynı alanda kurulmuş olan federasyona üye olma hakkına sahiptir.

Üyelik başvurusu

Madde 52- Kurulmuş olan federasyonlara üye olmak isteyen aynı alanda kurulmuş olan birlikler genel kurullarının üye olma konusundaki kararları üzerine, federasyona başvururlar. Üyelik başvuruları federasyon yönetim kurulunca karara bağlanır ve başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde birliğe duyurulur.

Birlik ile federasyon arasında üyelikle ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar Bakanlıkça çözümlenir.

Üyelikten çekilme

Madde 53- Üye olan birlikler, kendi genel kurul kararları üzerine çekilme isteğinde bulunabilirler. Üyelik bu başvuruyla sona erer. Ancak karşılıklı yükümlülükler bir yıl süre ile devam eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Federasyonun Organları

Federasyonun Organları

Madde 54- Federasyonun zorunlu organları aşağıda gösterilmiştir:

- a) Genel kurul
- b) Yönetim kurulu
- c) Denetleme kurulu
- d) Teknik-bilim kurulu
- e) Haysiyet kurulu

Federasyonlar, tüzüklerinde gösterilmek kaydıyla ihtiyari organlar oluşturabilirler.

Genel Kurul

Madde 55- Genel kurulda her birlik üye sayısına göre temsil edilir. Her birlik on üye için bir üyesini federasyonun genel kuruluna temsilci olarak seçer.

Genel kurulun görevleri

Madde 56- Genel kurulun görevleri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Yönetim kurulu, denetleme kurulu, teknik-bilim kurulu ve haysiyet kurulunun asıl ve yedek üyelerini seçmek.
- b) Bütçe tasarısını görüşerek karara bağlamak.
- c) Kurullarca gönderilen raporları incelemek ve karara bağlamak.
- d) Yönetim kurulunun hesaplarını incelemek, yönetim ve denetleme kurullarını ibra etmek.
- e) Taşınmaz mal alınması ve satılması, bunlar üzerinde aynı haklar tesis edilmesi için yönetim kuruluna yetki vermek.
- f) Federasyon tüzüğündeki değişiklik önerileri ile yönerge önerilerini incelemek ve karara bağlamak.
- g) Federasyonun aynı amaçlı uluslararası kuruluşlara katılmaları veya bunlarla işbirliği yapmaları konularında karar vermek.
- h) Yönetim kurulunun genel kurulda incelenmesini önerdiği hususları görüşmek ve karara bağlamak.
- i) Mevzuat ve federasyon tüzüğüyle verilmiş diğer görevleri yapmak.

Genel kurulunun toplanması

Madde 57- Genel kurul olağan olarak iki yılda bir Mayıs ayının ilk haftası, çoğunluk sağlanamazsa en geç son haftası içinde federasyon merkezinin bulunduğu il merkezinde toplanır.

Genel kurulun toplanma çağrısı yönetim kurulunca yapılır.

Genel kurul, yönetim kurulu veya denetleme kurulunun gerekli görmesi veya genel kurul üyelerinin beşte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü olarak toplanır.

Denetleme kurulu veya genel kurul üyelerinin beşte birinin yazılı isteğine rağmen, yönetim kurulu istek yazısının kendisine ulaştığı günden itibaren otuz gün içinde genel kurul olağanüstü toplantıya çağırılmazsa, denetleme kurulunun veya toplantı isteğinde bulunan üyelerin başvurusu üzerine, Bakanlık, yönetim kurulu üye sayısı kadar üyeyi, genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırarak görevlendirir.

Yönetim kurulu

Madde 58- Yönetim kurulu genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az beş üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir.

Yönetim kurulu, seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeleri arasından bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

Kurul, başkanın yokluğunda yardımcısının çağrısıyla ayda en az bir kez toplanır.

Yönetim kurulu toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 59- Yönetim kurulu, en az üç üye ile toplanır, kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır.

Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyenin yönetim kurulu üyeliği düşer.

Yönetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 60- Yönetim kurulunun görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Fikir ve sanat eserleri sahipleriyle komşu hak sahiplerinin haklarının korunmasına yönelik çalışmaları yapmak.
- b) Genel sekreter ile diğer personeli görevlendirmek, görevlerine son vermek, bunların özlük, ücret, sosyal hakları ve çalışma vb. hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- c) Bütçeyi hazırlamak ve genel kurula sunmak,
- d) Federasyon tüzüğündeki değişiklik önerileri ile federasyonun çalışma ve işleyişi için gerekli yönergeleri hazırlamak ve genel kurula sunmak,
- e) Genel kurul kararlarının ve denetleme kurulu raporlarının birer örneğini, kurula verilmesinden sonraki üç gün içinde Bakanlığa göndermek,
- f) Birliklerin ortaklaşa çalışma yapmaları gereken hususları saptamak,
- g) Birlikler arasında çıkacak uyuşmazlıkları ve görüş ayrılıklarını gidermeye çalışmak,
- h) Kuruluş amaçlarıyla ilgili konularda araştırmalar yapmak, sorunların çözüme kavuşturulması için gerekli çalışmalarda bulunmak ve bu konularda Bakanlıkla işbirliği yapmak,
- i) Mevzuat ve federasyon tüzüğüyle verilen diğer görevleri yapmak,

Federasyonun temsili

Madde 61- Federasyonlar yönetim kurulu başkanı tarafından temsil edilir.

Temsil yetkisi, gerektiğinde yönetim kurulu kararıyla üyelere bir veya birkaçına devredilebilir.

Federasyonun kamu kurum ve kuruluşlarıyla ve üçüncü kişilerle ilişkilerinde genel sekretere ve şubelerin en yüksek görevlisine, yönetim kurulu kararıyla imza yetkisi verilebilir.

Denetleme kurulu

Madde 62- Denetleme kurulu, genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Denetleme kurulu seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeleri arasından bir başkan seçer.

Denetleme kurulunun görevleri

Madde 63- Denetleme kurulu, yönetim kurulunun hesap ve işlemlerini federasyon tüzüğünde belirtilen esas ve usullere göre, altı ayı geçmeyen aralıklarla denetler, sonuçlarını düzenleyeceği raporlarla yönetim kuruluna, iki yıllık raporlarla da genel kurula sunar. Denetleme kurulu, raporların bir örneğini de Bakanlığa gönderir.

Teknik-bilim kurulu

Madde 64- Teknik-bilim kurulu, genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir.

Teknik-bilim kurulu, seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeleri arasından bir başkan seçer.

Teknik-bilim kurulunun görevleri

Madde 65- Teknik-bilim kurulu, federasyonun uzmanlık alanına giren konularda araştırma, inceleme yapmak, ilgili kuruluşlara önerilerde bulunmak, yönetim kurulunca incelenmesi istenen konularda raporlar düzenlemek, bunların bir örneğini yönetim kuruluna, bir örneğini de denetleme kuruluna vermek ve federasyon tüzüğünde belirlenen diğer işleri yapmakla görevlidir. Kurulun başkanınca veya kurulca gerekli görülürse konuyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri veya kişiler bilgi ve görüşleri alınmak üzere kurul toplantılarına çağrılabilirler.

Haysiyet kurulu

Madde 66- Haysiyet kurulu, genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Kurul, seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeleri arasından bir başkan seçer.

Haysiyet kurulunun görevleri

Madde 67- Haysiyet kurulu, disiplin yönergesini uygulamakla görevlidir. Disiplin yönergesi haysiyet kurulunca hazırlanır, yönetim kurulunca incelenir ve genel kurulca kabul edilir.

Haysiyet kurulu, birliklerin haysiyet kurulları kararlarına karşı birlik üyelerince yapılacak itirazları karara bağlar. Bu kararlara karşı yargı yolu açıktır.

Merkez müdürlüğü

Madde 68- Federasyonlar yönetim kurulunun önerisi ve genel kurul kararıyla genel sekretere bağlı bir merkez müdürlüğü kurabilirler. Burada çalıştırılacak personelin sayısı ve ücretleri, genel kurul kararıyla belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Federasyonun Gelirleri

Federasyonun Gelirleri

Madde 69- Federasyonun gelirleri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Birliklerin hesap dönemi gelirlerinin yüzde onunu geçmemek üzere federasyon genel kurulunca belirlenecek federasyon giderlerine katılma payı.
- b) Bağışlar.
- c) Faiz, Hazine Bonosu, Devlet tahvil gelirleri
- d) Diğer gelirler.

Defter ve kayıtlar

Madde 70- Federasyon aşağıda gösterilen defterleri tutmak zorundadır.

- a) Federasyon temsilcileri defteri.
- b) Yönetim kurulu karar defteri.
- c) Gelen ve giden evrak defteri.
- d) Gelir ve gider defteri.
- e) Bütçe, kesin hesap ve bilanço defteri.
- f) Demirbaş defteri.

Federasyonun çalışma ve hizmetlerinin gerektirdiği başka defter ve kayıtların tutulmasına yönetim kurulunca karar verilebilir.

Defterlerin sıra numarası taşınması ve noterce onaylanması zorunludur.

Uygulanacak diğer hükümler

Madde 71- Tüzüğün 9, 25, 27, 36, 38, 42, 43, 44, 45 ve 46 ncı maddeleri federasyonlar hakkında da uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Denetim

Madde 72- Birlikler ve federasyonlar idari ve mali yönden Bakanlığın denetimine tabidir. Birlikler ve federasyonların genel kurul toplantılarında Bakanlık, bir temsilcisini gözlemci olarak görevlendirebilir.

Yönergeler

Madde 73- Tüzükte  ng r len yönergeler, birlik ve federasyon organlarının oluşmasından itibaren altı ay içinde hazırlanır.

İlk hesap dönemi

Madde 74- Birlikler ve federasyonların ilk hesap dönemi, birlik ve federasyonların kurulduğu günden başlar, yıl sona erer.

Diğer mevzuatın uygulanması

Madde 75- Tüzükte, birlikler ve federasyonların çalışmalarıyla ilgili hususlarda hüküm bulunmayan hallerde, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile Dernekler Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Kaldırılan hükümler

Madde 76- 28.3.1986 tarihli ve 86/10534 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla y r rl ge konulmuş olan Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonu Tüzüğü yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Tüzüğün y r rl ge girmesinden önce kurulmuş olan meslek birlikleri, statülerin yayımından itibaren bir yıl içinde Bakanlığın gözetiminde, Kanunun ve Tüzüğün ilgili hükümleri ve tip statü ilkeleri doğrultusunda yeni meslek birliklerine d n şt r l rl r. Bu süre içinde yapacakları genel kurul toplantısı ile yeni organlarını oluştururlar.

Birinci fıkra hükümlerine uymayan meslek birlikleri birinci yılın sonunda kendiliğinden dağılmış sayılır.

Yürürlük

Madde 77- 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 42 nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri, Resmi Gazete'de yayımı tarihinden yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 78- Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.